

KÖZGAZDÁRSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XI. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM

ARA: 60 FILLER

1969. FEBRUÁR 8.

Vizsgaidőszak a számok tükrében

I. RÉSZ

Alig két hete, hogy befejeződött a vizsgaidőszak. Ilyen gyorsan mélyreható, alapos, minden részletre kiterjedő elemzés természetesen még nem készülhetett el. A statisztikai adatok nagyrészt azonban már rendelkezésre állnak, s ezek ismeretében kérttem meg dr. Bedő Gyula elvtársat — oktatási rektorhelyettesünket — készítsen gyors meglepetet az elmúlt félévről.

Általánosságban megállapítható, hogy a vizsgaeredmények a tavalyi időszakhoz képest összességében nem romlottak, a vizsgaidőszakot jól kihasználta a hallgatók. S néhány egyedi esetét eltekintve a II. félév szorgalmi időszakára nem maradt utóvizsga.

Ez a korábbi időszakhoz képest előrehaladást jelent, hiszen a folyamatos tanulás objektív lehetősége szervezetileg is adott.

Az általános elemzésről Bedő elvtárs az egyes évfolyamok elemzésére tért át.

Az első évfolyam vizsgátlaga — különösen a nappali tagozaton — nem okozott csalódást. A nappali tagozaton a hallgatók jórészt megtalálták a gimnázium és egyetem közötti — főleg módszertani — különbség áthidalásának módját. A hallgatók viszonylag hamar megszokták az egyetem munkastílusát, beilleszkedtek az egyetem életébe, azonban kissé több tanári segítséggel az átmenet még könnyebb lehetett volna.

Az 1968—69-es tanév I. félévére 560 fő nappali — 360 fő esti, (ebből 110 kihelyezett tagozat) — 110 fő levelező — 62 fő kiegészítő tagozatra iratkozott be.

A nappali, esti és kihelyezett tagozat részére hat vizgáköttelezettséget írtunk elő. A nappali hallgatók 3216 vizgáköttelezettségük közül a vizsgaidőszak végéig csak mintegy 130 vizsgának nem tettek eleget. Ez a vizsgáknak 8,5%-át sem kitevő bukások a hallgatók 13%-át érinti. (70 fő).

1 tárgyból bukott 14 hallgató;
2 tárgyból bukott 25 hallgató;
3 tárgyból bukott 13 hallgató;
4 és több tárgyból bukott 18 hallgató.

Közülük 30 hallgatót töröltünk, illetve évismétlésre kellett utasítanunk.

Ugyanezek a számok az esti tagozaton így alakultak: A hallgatók 47%-a (71 fő) állt még elégtelenre a vizsgaidőszak végén is valamelyik tárgyból. Ez a szám a levelezőknél még rosszabb arányt mutat. Itt a hallgatók 61 százaléka (67 fő) rendelkezett elégtelennel.

A bukások száma miatt az első évfolyam tanulmányi átlagának helyzete így alakult:
Nappali tagozat: 3,06
Esti tagozat: 2,51
Levelező tagozat: 2,3

Az első évfolyamon a nappali, esti, levelező hallgatókon kívül, ún. kiegészítő tagozatúak is vizsgáltak. A kiegészítő tagozat tananyaga és vizgáköttelezettsége eltér az első évfolyam tananyagától. A hallgatók már elvégeztek valamilyen közgazdasági főiskolát s ezután iratkoztak be egyetemünkre. Számukra a tanulmányi idő csak három év. Az első félévben 4 tárgyból kellett vizsgáznunk, s az átlaguk 2,38 volt. Ennek oka az, hogy 74 százalék (46 fő) még a vizsgaidőszak végén is elégtelennel rendelkezett, közülük 31 főt(!) töröltünk vagy évismétlésre kellett utasítani.

Az első évfolyam vizsgaidőszakának tantárgyak szerinti értékeléséhez egy-egy tanszéken kerestem választ:

Politikai gazdaságtan:
Bedő elvtárs szerint a 3,2 átlag számszerűleg a tavalyihoz képest nagy változást nem mutat. Valójában a követelmények emelkedtek, melyeknek a hallgatók eleget tettek.

Filozófia:
Rezső Margit, a tanszék docense a 3,28-as átlagot nem értékeli egyértelműen pozitívan. Szerinte magasabb is lehetne, ha nagyon sok jobb képességű hallgató nem elégedett volna meg a megajánlott elégséges vagy közepes osztállyal.

Matematika:
Az értékelésre Halmai Erzsébet docens vállalkozott. A 2,41-es alacsony átlagot két okra vezette vissza. Egyrészt a hallgatók a felkészülés folyamán csak a feladatok megoldásával foglalkoztak, elha-

nyagolva az elméleti összefüggések tanulását; másrészt sokan elméletileg megfelelően felkészültek ugyan, de dolgozatukban numerikus hibákat vétettek. Az összeredményeken sokat javíthatott volna, ha azok a hallgatók, akiknek 2—3 pont hiányzott a magasabb osztályzathoz szöbeliztek volna.

Gazdaságtörténet:
Dr. Kalász Lajos, docens a következővel indokolta a 2,61-es átlagot. A korábbi vizsgákhoz képest sokkal nagyobb anyagrésszel lehet a teszt vizsgáztatással számonkérni. A kérdések megválaszolásánál egyrészt térképismereti, másrészt elméleti hiányok mutatkoztak. Esti, levelező hallgatóknál nehezítette az is a helyzetet, hogy nincs szoros kapcsolatuk a tanszékkel.

Gazdaságtörténet:
Csató Tamás tudományos munkatárs szerint tudásban a korábbi évekhez képest nincs nagy eltérés, amit a 3,29-es átlag is kifejez. A vizsgaidőszak eleje és vége közötti osztályzati különbségek szerinte abból adódtak, hogy az elején frissek voltak a hallgatók, s az elővizsgázók nagy része gimnáziumokból került ki, akik megalapozottabb történelmi tudással rendelkeztek. A vizsgaidőszak végére a tanulók elfáradtak, s ekkor vizsgázott a technikusosok többsége is.

Nyelvi tanszék:
3,29-es átlagáról Szabó Lajos docens, úgy vélekedik, hogy az átlagos követelményeknek megfelelő osztályzatok születtek.

Az alternatív kollégiumokról Bedő elvtárs fejtegette ki véleményét. — A korábbi évekkel ellentétben az idén a tárgy keretében gazdasági életünk aktuális kérdéseiről tartottak előadásokat. (Az ipar helye a népgazdaságunkban, vasútpolitikai koncepció stb.) a hallgatók háromnegyed része az előadásokon megjelent és mégis az aláírási feltételhez szükséges dolgozatok elég gyengén sikerültek. Ennek eredménye volt, hogy 70 hallgató csak utóvizsgaként kapott aláírást! Gazdasági életünkön való tájékozottság az első évfolyamon nagyon rossz. Hiányzik az olvasottság, a napilapok közgazdasági rovatának, a Figyelőnek, vagy más közgazdasági folyóiratnak tanulmányozása, ami pedig már

egy elsőévestől is várható volna.

Oktatási rektorhelyettesünk és a tanszékek érdekelt képviselőinek értékelése után úgy gondolom — érdemes volna két kérdés erejéig a témánál maradni.

1. További lehetőség nyílik a számonkérési rendszer korszerűsítésére az első évfolyamon. Például a filozófia-tanszék már foglalkozik azzal a gondolattal, hogy bevezeti filozófiatörténetből a tesztvizsgáztatási rendszert.

2. Nagy eltérés mutatkozik a különböző tagozatok félévi eredménye között. Különösen gyenge a levelező és a kiegészítő tagozat átlaga. Mivel évek óta hasonló a helyzet, vajon nem lenne célszerűbb ezeket az oktatási formákat — reformálások helyett — egyszerűen megszüntetni.

Faragó András
(Folyt. köv.)

AKTUÁLIS FELADAT

— Egyetemisták a fővárosért — főváros az egyetemistákért mozgalom megvalósítási szakaszába lépett. A 28 fővárosi egyetem és főiskola az aktuális feladatok közül kiválasztotta a neki legmegfelelőbbeket, s megkezdte feldolgozásukat. Ezek a témák nagy segítséget jelenthetnek a szakdolgozati és záródolgozati témaválasztásnál a jelenlegi harmadéveseknek. A mozgalom keretén belül készült tanulmányok a megfelelő TDK-pályázaton is részt vesznek.

Egyetemünk hallgatói öt témakörből készülhetnek:

1. Munkaidőcsökkentés hatása a kereskedelemben (vezetőtanár dr. Király Attiláné, tanársegéd, belkereskedelmi tanszék).

2. A kereskedelmi hálózat jellemzői a fővárosban (vezető tanár dr. Molnár László adjunktus, belker tanszék).

3. Felsőoktatási tanulmányokat befejező munkábalépésének vizsgálata (vezető tanár: Roóz József, üzemszervezés tanszék).

4. A vállalat szak- és segédmunkás szükséglet, és képzésarányának vizsgálata (vezető tanár: Sipos Béla, üzemszervezési tanszék).

5. Összehasonlító elemzés azonos típusú szakmunkások kategóriába sorolása, és keresetük alakulása szempontjából (vezető tanár: Sipos Béla, üzemszervezés tanszék).
A kutatási munkában természetesen nemcsak harmadévesek, hanem első- és másodévesek is bekapcsolódhatnak. Ezáltal a kutatómunkán kívül az egyes karok, szakok jobb megismerése is jobb lehetőség nyílik.

FELHÍVÁS

Az MSZBT szervezésében Nyikolaj Ivanovics Nozsov, leningrádi aspiráns II. III. IV évfolyamos hallgatók részére minden kedden délután 2 és 3 óra között a 306/a teremben társadalmi munkában orosz nyelvű társalgási órát tart.

Reflektorfényben

Oreg szokás, hogy az új év kezdetén megkérdezzék embereket, mit várnak, mit kívánnak az új esztendőből? Miért maradnánk pont mi ki ebből a játékból? Hogy már január hónapnak is vége? Na és? A mi lapunk csak január 25-én jelent meg ebben az évben először, s az új félév is csak január végén vette kezdetét. Túl a vizsgákon pedig már másképpen látja a világot a diák. És így tovább, és így tovább, különben is, ha egy újságíró valamit meg akar magyarázni, addig csúri-csavarja, míg előbb-utóbb ügyis sikerül...

Tehát szigorúan betartva a statisztikai tanszék által kitűnően oktatott reprezentatív mintavétel minden idevonatkozó szabályát, találmra megkérdeztünk néhány diákot:

MI A VÁGYUK, ÓHAJUK AZ ÚJ ESZTENDŐBEN?

Szépvölgyi Edit másodéves, ipari szakos nappali hallgató:

— Mindenekelőtt sikeres államvizsgákat, nagyon félek tőlük... Azonkívül egy jó nyári nyaralást a Balaton mellett, és még egyet: a matematika tanszék máskor több időt adjon az írásbeli vizsgákon.

Szekeres Sándor másodéves, külker-szakos, nappali hallgató:

— Az egyetemmel kapcsolatosan nincsenek különösebb kívánságaim. Nehéz vizsgaidőszakot zártam, az előző évihez képest 9 tizedet javítottam az átlagomon. Ezt a tempót szeretném megtartani ez évben is. Talán még a klubprogramokat lehetne fokozottabban a „közkívánat” szerint szervezni, s a sportolási lehetőségekkel sem kényeztetnek el bennünket. Ezen feltétlenül lehetne javítani az új esztendőben...

Korony Ágota másodéves, külker-szakos, esti hallgató:

— Másfél évig a nappali tagozat pénzügy szakára jártam. Sikertől azonban igen előnyös feltételek mellett egy külkereskedelmi vállalatnál elhelyezkednem, s ezért egy évvel előzött kértem az esti tagozatra való áthelyezésemet. Két különböző vizsgák közül a gazdaságtörténet már letettem, a német nyelvi vizsgám letételéhez azonban a kereskedelmi kari dékán hivatall eddig különböző akadályokat gördített. Legnagyobb kívánságom erre az évre tehát: végre vizsgázzni német nyelvből, s folytathassam tanulmányaimat az esti tagozat II. év második félévében.

Maurer János másodéves, belker-szakos, nappali hallgató:

— Hosszabb vizsgaidőszakot és realisabb vizsgákat! Eddig — úgy érzem — sok esetben a szerencse döntően befolyásolta a vizsgaeredményeket. A klubban több gazdasági szakember meghívását, hiszen erre a pályára készülnék. Na és természetesen sokkal több sportolási lehetőséget! Jó, jó, jóm, sportbajnokok akarunk lenni, de az egyetemre járó fiataloknak sokkal több mozgásra, testedzésre, kikapcsolódásra van szükségük, mint amennyit eddig számunkra itt biztosítottak. Hogy kívánjak még valamit? Sajnos, kislánygyűben nem nyilatkozhatom...

FOLYTATÁS A 3. OLDALON

Dicsérni, ami jó...

A KISZ-ről, a fiatalok egységes szervezetbe való összefogásáról elemzést, értékelést viták során már sokszor írtunk. Természetesen, hiszen a folytonos előrelépés igénye az irányítás, ellenőrzés mellett, megköveteli a rendszeres felülvizsgálatot, az elemzések alapján az újabb feladatok kitűzését.

Január 24-én az egyetemi pártbizottság tárgyalta — írásos előterjesztés alapján — a KISZ politikai nevelő munkája hatékonyságának javításával összefüggő feladatokat, valamint a pártbizottság KISZ irányítói tevékenységét.

Az írásos anyag és a vitában elhangzott észrevételek mind alátámasztják, hogy a KISZ-ről, a KISZ-tagokról alkotott vélemény — alapvetően pozitív. A mi egyetemünkön a hallgatók jelentős részére az aktív politizálás, a kül- és belpolitikai kérdésekben való jártasság, az önálló véleményalkotásra való törekvés jellemző. KISZ-munkánk lényeges területein mindenütt tapasztalható több, kevesebb előrelépés.

Az alapvetően pozitív kép mellett mégis problémát jelent, hogy a KISZ-életben még nem megfelelő a harcok kiállás, az aktivitás. Ez így van, részben azért, mert viszonylag sok esetben még nem vált készséggé a marxizmus-leninizmus viták során való alkalmazása, másrészt az önálló véleményalkotást megnehezítik a nem kellően tisztázott elméleti-ideológiai kérdések. Emellett a passzívitás nagy szerepe van az információ minőségének és mennyiségének is. Ahhoz, hogy a KISZ-vezetők valóban eredményes politikai nevelőmunkát tudjanak végezni, az alapszervi titkárok rendszeres és színvonalas képzését, tartalmasabb, bővebb információ nyújtását kell megvalósítani.

Politikai munkánkban igen jelentős az a törekvés, hogy a hallgatók számára lehetővé tegyük a társadalmi-közéleti tevékenység kibontakoztatását. Ennek két alapvető formája az egyetemen kívüli végzett politikai, vagy szakmai jellegű társadalmi munka (Marxista Diákadadémia, középiskolák és üzemi vitakörök vezetése), illetve az egyetem belső életének formálásában való részvétel fokozása.

Az érdeklődést főleg a hazai, a belpolitikai kérdések irányában kell felkeltetni: itt is az egyetemen belüli munkára, a belső közéleti teendőkre kell koncentrálnunk — ahol megfelelő akcióképességgel a legtöbbet tudunk tenni.

Magyarországon az egyetemi ifjúság társadalmi szerepének növelése még nem megoldott kérdés. Az egyetemen belül ezt igyekszünk megvalósítani. A felelősség és a demokratizmus egységének megteremtéséhez a gyakorlatban többet kell tennünk. Fokozni kell a követelményeket —, de ehhez rend is kell. Ugyanakkor a demokratizmust szervesen össze kell kapcsolni a felelősséggel, a reláció tehát nem vagy-vagy, hanem is-is: rend, demokrácia, felelősség. A hatáskörök növelése a demokratizmus formáinak szélesítésével oldható meg: a demokrácia pedig nem egy körön, hanem a széles tömegeken belüli demokrácia. Ennek az elvnek kell megvalósulnia a KISZ vonatkozásában a különféle képviselői lehetőségek érvényre juttatásakor.

Az eredményes munka elvégzéséhez — legyen az bármilyen terület — felszínre kell hozni a jó eredményekre vezető módszereket, tapasztalatokat: összegyűjteni és hasznosítani a további munkában. Mindenütt elemezni kell a végzett munkát, dicsér-

ni ami jó, elmarasztalni, ami rossz.

Ehhez viszont az szükséges, hogy a csoportok tagjai is többet törődjenek egymással, hogy a tanárok üljenek le a hallgatókkal, adjanak és kérjenek új ötleteket, tippeket, hogy a diák támasszon állandóan igényt, hogy a tanár mestertérvé váljon a diákoknak. Ebben a munkában a KISZ-nek kell élen járnia.

A KISZ-tagság nagy száma is — országosan épp úgy, mint egyetemi szinten — irreális teszi, hogy a KISZ-életben valamilyen „élszaktábor” követelményével lépünk fel. A KISZ-szervezetet ifjúsági, politikai tömegszervezetnek kell tekintenünk, tehát az itt elvégzendő feladatokat is ennek megfelelően kell kitűzni, és megoldani. A tömegszervezet jelleg természetesen nem jelent szervezeti, politikai feloldódást: a KISZ jellegének megváltoztatása nélkül is elvégezhető számos olyan feladat, amely megnöveli a KISZ politikai szerepét, befolyását, nevelő munkájának eredményességét.

A jelenlegi szervezeti felépítés kialakításakor a KISZ-munka önállóságának növelése, az egyénekkel való rendszeres foglalkozás eredményesebbé tételére van célkitűzés. A gyakorlatban viszont ez olyan problémákat is magával hozott, hogy például a viszonylag kis egységek nem élnek szervezeti életet, az alapszervi funkciók jó része formálisan válik. A mozgalmi munkához a szervezeti felépítés jelenti a megfelelő keretet; szükség van taggyűlésekre (amelyek sokszor feloldódnak a pol. körökben) csoportmegbeszélésekre is. A szervezeti önmozgását ezek erősítik meg. Ha lényeges változást akarunk elérni a munkában és az eredményekben, ezeket kell jobb tartalommal kitölteni. (Külön

problémát jelent az új oktatási rendszerben a közössegek állandó változtatása is.)

A szervezeti felépítésre vonatkozóan a KISZ vb. már kialakította elképzeléseit: az oktatás korszerűsítésével járó változtatások azt követelik, hogy az alapszervi szintjét valamivel feljebb húzzuk meg.

Az alacsony, 10–15 fős alapszerveket talán szükségszerűen össze kell vonni —, de a szakonkénti alapszervezetek kialakítása, irányítása 100–120 tag esetén már jóval nehezebb, tehát fokozatosan, óvatosan kell itt a végleges formát kialakítani. A KISZ-munka tartalmának, formáinak, az optimális szervezeti keretek kialakításának feladatát a vb. speciális munkabizottságai látják majd el.

A pártbizottság az előterjesztés és vita alapján — hangsúlyozva, hogy az egyetemen folyó KISZ-munkát a felsőbb KISZ-szervek is pozitívnak ítélik — meghatározta azokat a közvelelő párt, illetve a KISZ-re vonatkozó teendőket, amelyek a KISZ munkájának jobbá tételét szolgálják.

Ezek közül a KISZ-re vonatkozó legfontosabb feladatok:

- a KISZ szervezeti életének rendszeresebbé tétele;
 - a politikai órák rendszerének felülvizsgálata, összefüggésben a szervezeti élettel, illetve a taggyűlési keretekkel;
 - a korszerűsítés követelményeinek megfelelően a tanulmányi munkával való kellő szintű és mennyiségű foglalkozás. Emellett törekedni kell mindkét részből a KISZ b-vel való kapcsolat erősítésére, és biztosítani kell — a párt és a KISZ agitációs bizottság együttműködésével — a rendszeres fájékozást, vezetőképzést.
- LÁSZLÓ GYULA

MÓDOSÍTOTT DÖNTÉS

Az I. évfolyam február 5-i gyűlésének véleménye alapján az egyetemi KISZ Végrehajtó Bizottság február 6-án módosította január 25-i határozatát. A II. félév során az I. évfolyam KISZ-szervezetének felépítése a következő legyen:

1. tanulócsoporthoz alkosson egy KISZ-alapszervet. Az ily módon létrejövő 26 alapszerv február 10–15 között válassza meg taggyűlés keretében 3 tagú vezetőségét. A megválasztott 78 alapszervi vezető egyben a február 17–22-e között lebonyolításra kerülő évfolyam vezetőségválasztó küldöttértekezlet szavazati jogú résztvevője.

A küldöttértekezlet nyilvános. Ezen a fórumon 5 tagú évfolyam-vezetőséget kell választani, amely az első éves KISZ-szervezet operatív vezetését látja el (titkár, agit. prop. titkár, szervező titkár, tanulmányi felelős, diákjóléti felelős). Az évfolyam-vezetőség munkája felett az ellenőrzés, beszámoltatás jogát folyamatosan a 26 alapszervi-titkár, időközönként (pl.: havonta) az évfolyamgyűlés gyakorolja, melynek minden I. éves KISZ-tag résztvevője. Az évfolyam-vezetőség reszortosai kötelesek munkájukban az alapszervi reszortosokra támaszkodni.

A közeljövőben összeülő KISZ-bizottság megtárgyalja az I. évfolyam vezetőségi titkárának az egyetemi KISZ-bizottságba és KISZ V. B.-be való kooptálását, választását. Ettől függetlenül az évfolyam-vezetőség 5 tagja a KISZ-bizottság, az évfolyamtitkár a KISZ V. B. üléseken állandó meghívottja. A KISZ V. B. a küldöttértekezlet elő évfolyam-vezetőségi tagságra való jelölés lebonyolítására a következő elvtársakat kérte fel:

Kovács János I./24, Domány András I./18, Buzás László I./9, Péchy Vera I./25, Kazár Péter III./ipar, László Antal III./ipar, Kővári György IV./elm. (a jelölő bizottság elnöke).

A jelölő bizottság feladata, hogy a küldöttértekezlet előtt mind a 26 alapszervet felkeresse, véleményüket kikérve terjessze elő javaslatát. (Ha valakit az évfolyam-vezetőség tagjának megválasztanak, és korábban alapszervi vezetőségi tagnak is, alapszervi funkcióját más személlyel kell betölteni.)

Simon Pál
KISZ V. B. titkár

A NYÁRI ÉPÍTŐTÁBOROKRÓL

A Budapesti KISZ-bizottságtól megkaptuk a nyári építőtábori kereteket. 120 lányunk biztosítanak helyet a balatonaljai, 100 fiúnak a badacsonyládbi-hegyi táborban.

- Az első: jún. 29–júl. 12-ig
- második: júl. 13–júl. 26-ig
- harmadik: júl. 27–aug. 9-ig
- negyedik: aug. 10–aug. 23-ig

Az egyetemi KISZ vb határozata szerint: — Elsősorban csak abban az esetben dolgozhatnak az NDK munkaakciókban, vagy külföldi építőtáborban (Lengyelország, Szovjetunió), ha előtte hazai építőtáborban részt vettek. II. és III. évesek elbírálásánál is nagy súllyal esik latba ez a szempont. Jelenkezni elsősorban az évfolyamvezetőségeknek, felsőbb éveseknek a kati vezetőségeknek lehet.

Február második felében a kereskedelmi karon új KISZ-vezetőséget választottunk. A jelenlegi vezetőségben igen sok a negyedéves, ezért kerül sor az előirtnál korábban a választásokra.

A kari hallgatói pártcsoport és a jelenlegi vezetőség tagjaiból álló jelölőbizottság már elkezdte munkáját. A csoportokkal való személyes beszélgetések alapján állítják majd össze azoknak a listáját, — természetesen, kiegészítve a helyszínen felvetett javaslatokkal — akik közül kikerül az új vezetőség.

A főbbi végzőssel együtt Fábrián András, a kar KISZ-titkára is leköszön tisztségéről. Ezért ültünk le beszélgetni, mondja el, milyen tapasztalatokat szerzett két évi munkája során, milyen érzésekkel, gondolatokkal búcsúzik.

Először a választásokról kérdeztem. — Kezddük talán a lebonyolítás formájával. A választásra küldöttgyűlésen kerül sor. Ezen minden csoportból három vesznek részt, egyikük az alapszervi titkára. Még ez előtt a csoportok alapszervi taggyűlést tartanak, ahol egy-

AKINEK NEM MINDEGY...

Búcsú egy KISZ-titkártól

részt az elmúlt vizsgaidőszak tapasztalatait értékelik, másrészt kijelölik a küldötteket, akik majd „hozzák” csoportjuk véleményét.

A küldöttgyűlésen fogok majd beszámolni eddigi munkánk eredményeiről is. Ezután kari gyűlést is tartunk, ahol az új vezetőség mondja el, hogyan, milyen célokkal akarnak dolgozni.

— Két évig voltál a kari vezetőség titkára. Te tudod legjobban elmondani, mi a jelentősége a választásoknak. Pontosan fogalmazva: milyen az az „ideális vezetőség”?

— A követelményeket alapvetően az határozza meg, hogy a KISZ szerepe, véleményezési és döntési jogköre jelentősen megnőtt. Ezért nem mindegy, hogy a vezetőség tagjai valóban a többség véleményét tudják-e képviselni. Ezt csak olyan vezetők tudják megtenni, akik nem szakadnak el a csoportoktól,

akik nem felülről szemlélődve, hanem a csoportokkal együttműködve akarnak valamit elérni. Vállalniuk kell a kevésbé látványos munkát is, azt, hogy megismerjék a tagság véleményét, megértsék problémáikat.

Öriási eredmény, hogy a hallgatók Kari és Egyetemi Tanácsba való bevonásával, olyan közös fórumok alakultak ki, ahol oktatók és hallgatók közösen döntenek bizonyos kérdésekben. Ezeket a fórumokat persze korántsem mindig érték meg egymást oktatók és hallgatók. Még most tanuljuk kihasználni ezt a lehetőséget — egyáltalán nem mindegy, hogy mennyire meg-alapozott véleménnyel ül le egy-egy hallgató vitatkozni és mennyire tudja azt megvédeni.

— Az utóbbi időben igen sokat vitatkoznak azon, van-e politikai tartalma, tömegszervezeti jelentősége a KISZ-nek. Többféle álláspont van és a kérdést általában makroszinten közelítették. Itt, „házon belül”, azonban mindig voltak, akik igen sokat dolgoztak. A viták azonban félreérthetetlenül jelezték: a KISZ korántsem problémamentes, nem mindig tudunk valódi tartalmat adni a KISZ-munkának.

— Ezeket a problémákat mi is látjuk. Lehetőségeink azonban korlátozottak. Ha a felsőbb szintű KISZ-vezetők, talán elsősorban azért, mert korban távol állnak tőlünk, nem látják, és nem tudják megoldani ezeket a problémákat, mi házon belül nem tudjuk megoldani. Adott létszám, adott szervezeti lehetőségekkel kell dolgoznunk.

— Hogyan lehet, és hogyan sikerült ezek között a keretek között mégis tartalommal tölteni meg a KISZ-munkát? Egy kari gyűlésen hallottam föled ezt a szót: közösségformálás. Ezt hogyan sikerült megoldani?

— Igen, ez volt az egyik cé-

lunk: a különböző célokkal, elképzelésekkel, képességekkel rendelkező, véletlenszerűen összekevert hallgatókból álló csoportokat hozzásegíteni ahhoz, hogy az egyetemi évek alatt valódi közösségek formálódjanak. Olyan közösségek, ahol mindenki bátran elmondja egymásról a véleményét, ahol mindenki képes véleményét alkotni és azt meg is védeni. Az, hogy a csoportok véleményezési és döntési jogköre kiszélesedett, érett kollektívákat tételez fel. Nem mindegy, hogyan döntik el, ki mennyi szociális segítyt kapjon, kit lehet párttagfelvételre ajánlani és sorolhatnám sokáig.

Ezért várjuk el, hogy a csoportok rendszeresen jöjjenek össze, a nekik megfelelő keretek között. Politizáljanak, vagy kiránduljanak, de együtt. Ismerjék meg egymást minél jobban. Ha valakinek például tanulmányi problémái vannak, a csoport ne elégedjen meg a „gyengébb képességgel” felkiáltással, hanem próbálja megismerni problémáit és azt, hogyan lehetne segíteni. Ezeket a lehetőségeket kihasználva tudják lemérni egymás emberi fejlődését, így tudnak felelős döntéseket hozni. Meg kell érteniük, és ez a mi feladatunk, hogy komolyan vesszük őket, odafigyelnek rájuk, de csak akkor, ha ezért ők is tesznek valamit.

— De hogyan lehet ezeket a dolgokat lemérni?

— Úgy éreztük, akkor dolgozunk jól, ha igyekszünk minden csoportot megismerni, a két év alatt a kari vezetőség valamelyik tagja majdnem minden csoporthoz eljutott. Minden csoportot külön-külön kellett megismerni, hiszen minden csoportnak más és más az arculata, mások a problémáik, az igényeik és persze a „minőségük” is. Ezért nem írjuk elő a csoportos foglalkozások formáit — csak a rendszerességet vártuk el. A csoportösszejöveteleket számontartottuk, így aztán le tudtuk mérni, a csoportok „érettségét”.

— Mi valósult meg ebből?

Milyen tapasztalataid vannak a csoportokról?

— Úgy érzem, komoly eredmény, hogy a csoportok többsége nem azon vitatkozik, kell-e KISZ, kell-e politikai óra, hanem annak tartalmán, ill. témáján. És ami legalább ilyen fontos, úgy érzem felismerődésben van az az elszakadás a vezetők és a tagság között, ami már igen sok problémát okozott.

— És még egy — úgy érzem igen komoly — eredmény. Két évvel ezelőtt a KISZ-vezetőség és a Dékáni Hivatal között igen rossz volt a kapcsolat. Nem volt sima út,

de a kétoldali közeledés során kialakult egy egészséges együttműködés. A dékán nem dönt a KISZ-vezetők megkérdése nélkül, mi viszont véleményünket mindig a tagság, a csoportok véleményére kell alapozzuk.

— Titkári tisztségedről lemondtál, de gondolom, ezzel nem búcsúzol el mindenféle teendőktől?

— Igen, ez ember nem „húzza le a redőnyt” egyik napról a másikra. A Kari Tanácsba 1 évre szól a megbízásom, de van egy másik dolog, ami talán még fontosabb. Elsősorban a kari hallgatói pártcsoport pártépítő munkájával szeretnék foglalkozni, de természetesen az új vezetőség munkáját is szívesen segítem.

— KOZMA JUDIT —

Dolgozatírás előtt

(Móra Gábor felvétele)

ÖTVEN ÉVVEL EZELETT TÖRTÉNT

Február 11. Budapest 14 pontján rendezett gyűléseken a kommunisták követelik, hogy a munkásság szerepe legyen fejezt.

16. A parasztok tömegmegmozdulásai a kormányértékre adták, hogy a földreform-törvény nem elégíti ki követeléseiket.

18. A minisztertanács határozata a kommunistákkal való leszámolás kérdésében.

20. A Munkanélkültek Központi Bizottsága népgyűlést rendez a Vigadóban. A gyűlés után a tömeg a Visegrádi utcába, majd a Népszava szerkesztősége elé vonul. A Népszava előtt provokátorok lövöldözést kezdenek. A provokációkkal a kommunistákat védőik, még aznap éjszaka letartóztatják Kun Bélát, s vele 42 kommunistát vezeték.

21. A félrevezetett munkások felvonulnak az Országház tere. — A Visegrádi utcában és a Berlini téren munkások, katonák tüntetnek a kommunisták mellett.

Vita * Vita * Vita

Fényes szelek

Gondolataim egy zavaros filmről

Már hónapokkal ezelőtt sokat hallottam a készülő NEKOSZ filmről, a „Fényes szelek”-ről, amelyet Jancsó Miklós rendez Hernádi Gyula forgatókönyve alapján. Mindkettő népi kollégisták voltak. Nagy érdeklődéssel vártam az egyetemünkön másodikban előforduló premier előtti bemutatót. A film előtt beszámoló hallhattunk a NEKOSZ-ról.

A film után zavaros érzésekkel álltam fel, csak egyben voltam biztos, hogy nem tetszett. Esztétikailag, művészi szempontból nem tudom szakemberként megítélni a filmet, csak diák vagyok. Olyan apróságokra sem akarok kitérni, hogy farmer nadrágtól, mini-szoknyától kezdve, meglehetősen sokféle dolgot láthattunk (a film 1947-48-ban játszódik). Ez, meglehet, tartozik a művészi szabadsághoz.

Ha azonban magáról a filmről, annak mondanivalójáról gondolkodik el valaki, az vagy nevet és megvonja a vállát vagy felháborodik. Én az utóbbiak közé tartozom. Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy apám és anyám is népi kollégista volt. Elbeszéléseikből elég sokat tudok a népi kollégiumok tevékenységéről, tudok a kollégisták öntevékenységről, önképzésükről, aktivitásukról, amelyek nemcsak politikai aktivitás volt. És tudok a hősi korszak nehézségeiről, az épület-foglalásokról, a verekedésekről, de azt is tudom, hogy nem ez volt a lényeg.

Ami a filmbeli népi kollégisták csináltak, azt és úgy a valódiak nem csinálták. Jancsó filmjében bohócokat, randalírozó politikai huligánokat és megdöbbentően abnormalis fiatalokat látunk, akik teljesen tudatosan, vadabbnál vadabb dolgokat mondanak és tesznek. (Vajon Jancsó tényleg ilyenek látja akkori önmagát?)

A kik nem tudták, hogy milyenek voltak a népi kollégisták, azok most a film megtekintése után tudják, hogy ilyenek nem lehetnek, mert ilyen nincs. A kik pedig tudták, hogy milyenek voltak valójában a népi kollégisták, mi volt az a NEKOSZ mozgalom, azok most tudják, hogy ez a film nem felel meg a valóságnak. Nem hiszem és nem is hiszheti senki, hogy a népi kollégistákban annak idején úgy vetődtek volna fel a problémák, hogy „kereszténység vagy kommunizmus”. Egyszerűen nevelési, amikor a filmbeli kollégista felteszi a kérdést a papnövédeknek, hogy „mi a személyiség szerepe a

történelemben”? Ez a valóságban így nem lehetett. Tudnunk kell a filmszereplők tevékenységét olyan ellenmondásaival állunk szembe, amelyek nem magyarázhatók az emberi természetből, éppen ezért ezek a tettek logikátlanok, zavarosak. Ha valakiben véletlenül tényleg olyan tisztán és tudatosan jelentek volna meg a világnézeti problémák, mint a filmbeli diákokban, akkor az illető biztosan nem futkosott volna esztelenül a mezőkön, és „gyűjtsek fel a templomot” kiáltással biztosan nem borított volna lángba egy ártatlan szénaboglyát. Másik oldalról nézve a dolgot, tapasztalatból tudom, hogy általában az „arénás” fiatalok nem nagyon politizálnak és egyáltalán nem vitatkoznak.

Ha Jancsónak az volt a szándéka, hogy neveltséggel tegye a népi kollégistákat, akkor ez a legteljesebb mértékben sikerült neki. És ha az volt a célja, hogy a nézőt lebeszélje a forradalmi aktivitásról, és általában a közéleti cselekvésről, akkor ebben is sikere volt. Nem hiszem, hogy sokan voltak a film végén, akik nem a lemondott kollégista titkárnak vagy a zsidó származású papnövédeknek adtak igazat. Az egyik ott akarta hagyni politikizáló társait, a másik még a vitától is visszahúzódott. És ez a film másik oldala, amely nem annyira felháborító, mint inkább elkeserítő. Azt hiszem, hogy a közéleti aktivitásért, a közömbösség ellen harcoló KISZ-nek ez a film felért egy hátulról jövő kézzúrussal.

Felmerülhet az a kérdés, hogy miért készítette Jancsó ezt a filmet most. A népi kollégisták ellen nem nagyon készíthette (gondolom nem is lehetett ilyen szándéka, mert ő is népi kollégista volt), hiszen annak idején „sikeresen” felosztották a NEKOSZ-t. Sokkal inkább valószínű, hogy a film éle a mostani diákmegmozdulások ellen irányul. A szomorú az, hogy Jancsó filmje destruktív, romboló kritikát gyakorol. Arról igyekszik meggyőzni a nézőt, hogy ne nagyon ágyuljon, ha az hiszi igazra van, hiszen az objektív igazság közelről nem látható, ami ma demokrácia, az holnap anarchia, ami ma igaz, az holnap neveltséges.

A valóságban ez nem így van. Jancsó aspektusa hamis és ezért rossz ez a film.
Sándi József
I. évf.

Jancsó szelet vetett — és vihart arat?!? Egy eddig általunk még nem ismert fiatal ember jelent meg lapzártakor, s kéziratát letette az asztalra.

— Elolvastuk, vitatkoztunk rajta, nyomdába küldtük ki-szedetni. — Még tördelés előtt megnéztük a filmet. És mi, a lap munkatársai pro és contra véleményét nyilvánítunk — gondoljuk, Ti is így vagytok vele.
Vitatkozzunk — várjuk hozzászólásaitokat!
(— Szerkesztő)

TV-BEN LÁTTUK

Negyedikes gimnazista vagy és a Közgazdaságtudományi Egyetemen szeretnéd folytatni a tanulmányaidat? Érdekelne, hogy milyen is egy felvételi vizsga, hogy milyen szakok vannak, milyen problémák merülnek fel elsős korodban vagy később, és hogy pontosan mit is jelent az a szó, hogy közgazdász? Kérlek, kapsold be a tv-t, mint ahogy február 4-én este, hét tízkor is bekapcsolhattad és akkor a pályaválasztási műsorban mindenre... egy pillanatra menjünk vissza!

Egy kis szemfülességgel felfedezheted a műsorban azt a hasznos törekvést, hogy nemcsak komoly tanárok akarnak elhalmozni tanácsaikkal, hanem nálad alig idősebb fiatalok is, akik már túlestek, számokra borzalomnak tűnő dolgokon. Láthatod a szép, nagy, üres kettős előadótermet, meg néhány álmosnak látszó elsőst, egy riportert, azután egy másikat a stúdióban, aki elegánsan felöltözött társaidat dirigálja. Hallhatod a mikrofonközébe feltett kérdéseket, az ezekre adott válaszokat, miképpen a stúdióban és pár kilométerrel arrább, az egyetemen is hallhatják azokat. Jók ezek a kérdések, a válaszok sem különösek, csak hát tudod, az idő. Ne is tedd fel a következő kérdéseid, inkább nézzél meg egy kisfilmet, amely ugyan hosszú, de a gyakorlatban kevesebb az egyik, talán legfontosabb problémád megoldását. Tudom, tudom...

Azt akarod mondani, miközben nézed azt a nagy, üres előadótermet, hogy milyen jó lenne kitölteni sok-sok társaddal meg egyetemistával, s akkor azután reggeltől estig folyhatna a kérdés-felelet. Ám, ha ennyi ideig nem is, annyi biztosan rendelkezésre állna, ameddig kijön, berendezkedik, felkészül és várakoztatja műsor kezdetéig a résztvevőket a tv.

Persze, tudod, mindent el kell kezdeni valahogy. Azután lehet folytatni is. Meg így az egész ország... Na, lejárt az időnk! Amennyiben van kedved, akkor nézd tovább az adást!

Tormai László

Továbbképző

DOBOGÓKÖN tartotta vezetőképző tábort február 1-2-án az általános kar KISZ-szervezete.

A foglalkozásokon a résztvevők főként az alapszervi KISZ-élet és vezetés problémáival, a második félév feladataival foglalkoztak.

Az első napon az egyes évfolyamok képviselői szekcióüléseken vitatták meg az elmúlt időszak agitációs propagandamunka tapasztalatait. A vita középpontjában a politikai képzés problémája került: továbbra is keresni kell azokat a lehetőségeket, melyek a képzést hatékonyabbá tehetik és jobban kihasználják a segédeszközök is.

Délután dr. Gyenge Zoltán, a világgazdaságtan tanszék docense tartott politikai tájékoztatót. Bevezetőjében ismertette a világgazdaságban és a nemzetközi helyzetben az elmúlt időszakban végbement változásokat, majd részletesen szölte a csehszlovákiai helyzet alakulásáról és megoldásának távlatairól. Elemezte a szembenálló erőket és néhány problémátikus kérdésre is kitért.

A politikára vonatkozó kérdések megválaszolására után dr. Vámosi Sándor, az MSZMP kari szervezetének titkára ismertette a pártszervezet elképzeléseit a kari KISZ-munka segítésére vonatkozóan. Fontos feladatként jelölte meg a különböző szintek közötti információáramlás megjavítását. Konkrét javaslatában strukturális változtatás lehetőségére hívta fel a figyelmet, ennek lényege: csökkenthető az alapszervek száma azáltal, ha egy-egy szak összes évfolyamából képzünk egy-egy alapszervet. Így a kari vezetőség és az (új) alapszervi vezetőségek közti információcsere javulhat, és a különböző — kari, egyetemi — tanácsok munkájában részt vevő hallgatók beszámoltatása is megfelelőképpen megvalósulhat a demokratikus centralizmus elvének megfelelően.

Vámosi elvtárs kitért még a KISZ pártépítő szerepének egyes aktuális kérdéseire is.

A másnapi program Simon Pál, KISZ VB-titkár előadásával kezdődött. Beszámoló hallottunk a gödöllői titkárszolgálat munkájáról, majd aktuális KISZ-kérdésekről és a második félév konkrét feladatairól esett szó.

A tábor befejezéséig kötetlen beszélgetést folytattak a résztvevők dr. Szabó Kálmán rektorral, aki válaszolt az elsősorban oktatási reformmal kapcsolatos kérdésekre.

(—Kurtán—)

EJNYE—BEJNYE...

A napokban valaki megállított a folyosón és kérte, tegyünk valamit annak érdekében, hogy a könyvtárban nagyobb legyen a csend. Ha ugyanis az újonnan érkező cipőjével végigkopog az olvasótermen, számtalan, könyve fölé hajló fej fordul utána. (Vannak persze, akik más módon is magukra vonják az erősebb — nem „gyengébb” tagjainak figyelmét.) Azok számára, akik valóban tanulni akarnak, és csendre áhítoznak, sok bosszúságot okoznak a „csendháborítók”. Úgy gondolom, a jövő-menés zaját csökkenti lehetne néhány futószőnyeg elhelyezésével. A koncentrált tanulás érdekében sokat segítené.

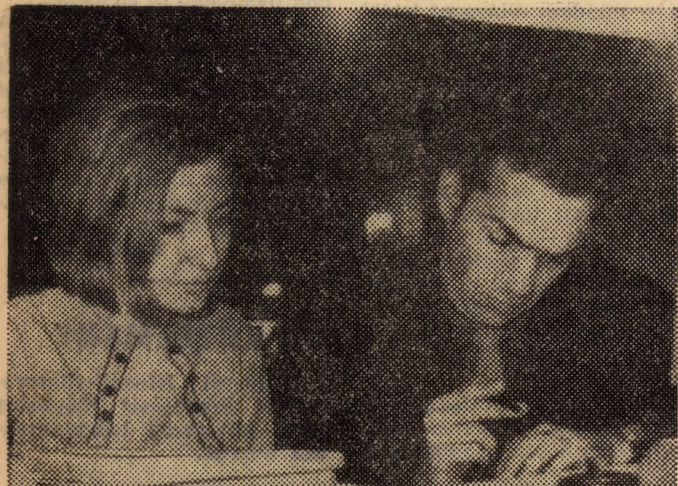
Szóva tette egyik kollegina azt is, hogy a rektori hivatal igazgatási titkárság fogadjon a csoportmegbízottakat a nagyszünetben is. Természetesen az lenne jó — javasolta —, ha ez alatt a 20 perc alatt bárki számára lehetőség volna ügye intézésére. Mert előfordul, hogy valakinek egy nap mindössze egy előadása van, 8-10-ig, utána haza is mehetne, ha azonban a rektoriban vagy a dékániban dolga akad, két alternatíva között választhat: vagy itt rostokol délután 1-ig, vagy újra visszajön — ha külkerületben lakik, inkább az előbbi mellett dönt.

Valóban lehetőséget kellene adni, hogy a csoportmegbízott — indokolt esetekben — délelőtt is eljárhaszon csoporttársai ügyében.

— Czibor —

Reflektorfényben

Folytatás az I. oldalról.

Ahmed Ali Momin I. éves, nappali hallgató:

— A kelet-afrikai Szomáli Köztársaságból jöttem. Huszonhat éves vagyok, három éve élek Magyarországon, előtte a Szovjetunióban végeztem Komszomol-iskolát. Egy éve járok a Közgazdasági Egyetemre, de — sajnos — a politikai gazdaságtan miatt évismétlésre kényszerültem. Ezzel kapcsolatos legnagyobb kívánságom is: sikerrel letenni a polgárd.-vizsgát, na és természetesen, majd a többit is. A magyar nyelv oktatását pedig feltétlenül javítani kellene, mert érzésem szerint valahogy nem jól csinálják...

★

Erdélyi Erzsébet IV. éves, agrár-szakos és Deme László IV. éves, külker-szakos, nappali hallgatók. Jegyespár.

— Kie az első szó?
— Most természetesen, még Lacié...

— Ismeretségek az egyetemről származnak?

— Igen is, meg nem is. Az első év elvégzése után mindkettő Németországban termelési gyakorlaton vettünk részt. Ott ismertük meg egymást.

— És mikor lesz az esküvő?

— Valószínűleg márciusban.

— S a kívánság?

— Szeretném, ha a három-hónapos szakmai gyakorlaton megfelelő anyagi lehetőséget biztosítanának számunkra. Alkalmatlan kell majd laknunk, s bizony erre az időre anvási eszközeink rendkívül szűkre szabottak lesznek...

— És mit kíván az ifjú menyasszony?

Szabó Judit elsőéves, nappali hallgató:

— Özdről jöttem és a Róbert Károly körüli kollégiumban lakom. Mi lehet ezután a legnagyobb kívánság?! A kollégium túlszűfolt, meleg vi-

zünk nincs, rendetlenség annál több, a vizsgaidőszakban a tanulási lehetőség a legminimálisabb... Hát ezeken javítani!... És esetleg egy csinos fiúudvarlót az egyetemről...

★

Niedermahr Ágnes IV. éves, ipar-szakos, nappali hallgató:

— Hogy mit várok ettől az évtől? Jó hűvös nyarat, mert akkor a szakmai gyakorlat során zavartalanul tudok egész nyáron dolgozni. A hűvös nyárhoz — ha az államvizsgáim sikerülnek — még a rövidített vizsgaidőszak is jöhet... A feleségemnek pedig nagyon sikeres, de nagyon hosszú vizsgaidőszakot kívánnék, hogy a szabad időmnek legyen valami értelme...

★

Tündihikajó Purukamu Corr, III. éves elméleti szakos nappali hallgató:

— Ugandából jöttem három és fél évvel ezelőtt Magyarországra, 27 éves vagyok. Eddig szerzett tapasztalataim alapján kívánok sokkal szorosabb kapcsolatot a külföldi és a magyar diákok között. Az egyetemről pedig végre egy ritkán változó, stabil tantervet várok. Magamtól? Ha lehet, az eddigi 4-es átlagomnál is jobb tanulmányi eredményt!

★

Niedermahr Ágnes IV. éves, ipar-szakos, nappali hallgató:

— Több időt az államvizsgákra és több szünetet — nem vagyok frigy! — legalább a következő évfolyamnak. Nyáron már kikerülök az egyetemről, s így további kívánságaim már kívül esnek, de

★

Eddig tehát a kívánságok. Kicsik és nagyok, könnyen megvalósíthatók és megoldhatatlannak tűnők, humorosak és nagyon is elgondolkodtatók. Egyméhány kívánság például az illetékesek számára...

Reméljük, év végén örömmel nyugtázzhatjuk: a zöme megvalósult. S ha mégsem? Jövő ilyenkor újra kezdjük!...

Összeállította: PONGRÁCZ GYÖRGY

FOTO: KULCSÁR JÓZSEF.

A hitelrendszer új vonásai

Az 1969. január 1-ével életbelépett hitelpolitikát alapvetően a fejlesztés (beruházás és tartós készletnövelés) hitelezésének fokozott restrikciója jellemzi. Ennek a nagyobb mértékű megszorításnak a fő okai a következők voltak:

1. A Magyar Nemzeti Bank az elmúlt évben, különösen annak első felében, hitelnyújtásainál az új mechanizmusra való áttérés zavartalanítására törekedett — néha kissé túlzott mértékben is. A köztudomásúan zökkenőmentes átállás után most már következetesebbé lehet tenni a hitelpolitikát: éppen az egészséges fejlődést bizonyítja, hogy már szigorúbb mércét lehet alkalmazni a vállalatok, szövetkezetek gazdálkodásával szemben.

2. A gazdálkodó szerveknek képződött saját források számottevően meghaladták az előre feltételezett nagyságot. Ezeknek a tényezőkön kívül, illetve részben ezek következményeként:

3. a vártnál nagyobb mértékben nőttek a gazdálkodó szervek készletei és

4. még megmaradt, bár bizonyos mértékig enyhült a beruházási javak piacának feszültsége. Ezt a feszültséget alapvetően még az 1968. előtti döntések idézték elő és egyik jellemző mutatója az, hogy 1968-ban az állami építőipari vállalatokhoz benyújtott igények kb. 20%-kal haladták meg a vállalatok kapacitását.

A gazdaságvezetés a piaci feszültség feloldása érdekében köztudomásúan mind a kínálat, mind a kereslet oldalán beavatkozhat. Az új hitelmegszorító intézkedések alapvetően a kereslet fékezése érdekében való beavatkozást jelentenek; az erre felhasznált eszközök a monetáris politika klasszikus fegyvertárába tartoznak.

A túlzott hiteligenyek visszaszorítását célozza a hitel „árának” emelkedése. Az előző évben követett kamatpolitika nem volt eléggé hatékony. A gazdálkodó szervek a hitelből finanszírozott állósz-

erkek és készletek után nem fizettek eszközközlési járulékot, csak hitelkamatot; ez utóbbi — mert viszonylag csekély terhet jelentett — általában nem fejtett ki a hiteligenyt fékező hatást. A gazdálkodó szervek 1969. január 1-től a hitelből finanszírozott állóeszközök és készletek után is fizetnek eszközközlési járulékot. Ez az intézkedés jelentősen megemeli a költségeszközök igénybevételének költségét és előreláthatólag fokozza a kamatnak a vállalati döntésekre gyakorolt hatását. Ilyen irányba hat az is, hogy a korábban kedvezményes kamattal terhelt területeken bevezetett új kamatlábak közelebb kerültek az általános kamatszínhez.

A kamatemelés önmagában nem elegendő a hiteligenyek visszaszorításához. Előfordulhat, hogy a gazdálkodó szerv viszonylag súlyos kamatterhet is vállal: például, ha a kamatot — monopolhelyzeténél fogva — vevőjére, megrendelőjére háríthatja át vagy általában, ha nyereségkalkulációihoz képest a kamatterhet elviselhetők tartja. Ezért foglalja magában az új szabályozás a hitel terhenek növelésén kívül a hitelnyújtás egyéb feltételeinek a megszorítását is.

A fő elv az, hogy a gazdálkodó szerveknek saját döntésén alapuló felhalmozásait elsősorban saját pénzforgásukból kell megvalósítani. A hitel csak a saját források kiegészítésére szolgál.

A bank a hitellekrelmet elutasítja, ha a gazdálkodó szerv azért igényel hitelt, mert saját eszközeit a hitelpolitikai irányelvekkel össze nem egyeztethető célokra költötte le.

1969. január 1-től az állandó jelleggel lekötött forgóeszközök teljes növekményét a gazdálkodó szervek saját fejlesztési alapjából kell finanszírozni. Ha a fejlesztési alap csak a jövőben teszi lehetővé a forgóeszközök szükséges mértékű feltöltését, a bank erre a célra (a fejlesztési alapról visszafizetendő) középlejáratú forgóeszközhitelt nyújthat. Ebben a vonatkozásban a megszorítást az jelenti, hogy az előző évben a gazdálkodó szervek ilyen célra — bizonyos arányban — még ismételt igénybevehető rövidle-

járható hitelt is kaphattak, amelynek visszafizetése nem terhelt fejlesztési alapjukat.

Ami a beruházások hitelezését illeti: 1969-től kezdve előnyben kell részesíteni a rövidebb hitelekötést jelentő — hosszulejáratú hitel esetén a gazdaságosabb beruházást biztosító — hitellekrelmet.

A hosszulejáratú hitellekrelmek közül olyanokat lehet teljesíteni, amelyek célját a hitelpolitikai irányelvek kiemeltként jelölik meg.

A vállalatoknál képződő fejlesztési alap felhasználásának hatékonyságát hivatott fokozni a fejlesztési hitelek újonnan bevezetett rendszere is. Ebben az esetben állami eszközökből (ez a fejlesztési hitel) és vállalati eszközökből közösen finanszírozott és együttesen eldöntött beruházásokról van szó. Az állam dönt a támogatás mértékéről és céljáról, a vállalat pedig a beruházás megvalósításáról. A megoldás a vállalati eszközöket az állami célkitűzések megvalósítására mozgósítja, egyúttal részben tehermentesíti az állami költségvetést.

A gazdálkodás hatékonyságának növelését, a vállalatok döntéseinek a népgazdaság szempontjából kívánatos irányba való terelését célzó új hitelpolitikai intézkedések további felsorolása meghaladja egy rövid ismertetés kereteit.

A hitelmegszorítások az előbbiektől az új gazdálkodó szervek saját forrásaik hatékonyságát befektetésre készítik. A hatékonyság követelménye olyan módon is felmerül azonban, hogy bizonyos jövedelmezőségi szint alatt egyáltalán nem kívánatos a pénznek az adott gazdálkodó szervnél való befektetése — ugyanakkor másuttal a jövedelmezőbb befektetést a forrás-hány akadályozhatja.

Ennek figyelembevételével az új hitelpolitikai irányelvek megemelik a tartósan lekötött befutók kamatát; így például a legalább két évre elhelyezett betétek kamatlába 7 %.

Ez a megoldás a gazdálkodó szerveket arra ösztönzi, hogy a kevésbé gazdaságos befektetés helyett tartós betétként helyezze el a pénzt.

Az új hitelpolitikai intézkedések nagyon érdekeselek. A módszer — mint szó volt róla — hagyományos, a mérték megválasztásához azonban az

összefüggések, arányok alapos átgondolására volt szükség. Az elméleti és gyakorlati közgazdászok számára nagyon tanulságos lesz annak nyomonkövetése, hogy az élet hogyan reagál ezekre a mércékre: mennyiben nő a kamat szabályozó szerepe és milyen gyorsan hat a gazdálkodásra a „szűk pénz” politikája.

Az máris bizonyos, hogy nem alopata hatása lesz, mint a kapitalista gazdaságban, ahol az ilyen jellegű hitelpolitika többnyire azonnali, tömeges munkanélküliséget idéz elő.

Minden remény megvan arra, hogy nálunk a hitelezés 1969. január 1-ével bevezetett új szabályai az alapok jobb kihasználását, a nemzeti jövedelem növekedését, a piaci és általában a pénzügyi egyensúly jobb feltételekkel való létrejöttét fogják előmozdítani.

dr. Riesz Miklós
egyetemi docens,
a közgazdaságtudományok
kandidátusa

TANSZÉKRŐL — TANSZÉKRE

A számviteli képzés reformjáról

A számviteli tanszék munkája nagyon sokrétű, szerteágazó. Csaknem húsz különböző tantárgyat oktatnak a munkatársak — többféle ágazati számvitelt, elemzést, ezenkívül ügyvitelszervezés és gépesítést, könyvviteltanítást módszertanát, fakultatív tárgyakat, de szaksemináriumokat és speciális kollégiumokat is vezetnek. Az oktatómunka reformbeli problémáiról beszélgetünk dr. Ferenc László tanszékvezetővel.

A gazdaságirányítási rendszer reformja és egyetemünk képzésének korszerűsítése a tanszéknek nehéz feladatok elé állította, jelentős követelményeket támasztva oktatóinkkal szemben. Ez azt is jelenti, hogy jövőbeni oktatási-nevelési célkitűzéseink megvalósítása érdekében erőinket elsősorban a leglényegesebb feladatok megoldására kell összpontosítanunk.

Melyek ezek a célkitűzések? — Általánosan megfogalmazva: olyan közgazdászokat kell képeznünk,

akik alapos elméleti ismeretek és gyakorlati készsé-

gek birtokában felismerik a számviteli információk, az ügyvitelszervezés és elemzés jelentőségét és helyét a döntési célkitűzések megvalósításában.

Ugyanakkor alaposan ismerik az információk továbbításának, csoportosításának és elemzésének legkorszerűbb módszereit és azok továbbfejlesztési lehetőségeit.

S e célok megvalósulásához milyen út vezet? Milyen elvek alapján dolgozzák ki a reformtananyagokat?

Többféle álláspont csap össze a gyakorlati megvalósítás vonatkozásában.

Van olyan elgondolás, mely a jelenlegi tananyagokat kisebb-nagyobb átdolgozásokkal elegendőnek tartja a célok realizálásához. Másfelől olyan elképzelések is jelentkeztek, melyek lényegében az egész ágazati képzést mellőzik és egységes számviteli-elemzési és szervezési anyagok kialakítása mellett foglalnak állást.

A külső, gyakorlati szakemberek javaslatait is figyelembevéve megállapítható, hogy mindkét álláspont tartalmaz racionális magot, céljainkat azonban csak ezek összehangolásával érhetjük el. Már körvonalazódott a helyes út: azon anyagrészeket, amelyek a reális határokon belül egységesíthetők, egységes formában dolgozzuk ki, és az ágazati sajátosságokat továbbra is szem előtt tartva — az elméleti színvonal emelése mellett —, nem szorítjuk háttérbe a köznevelő jellegű foglalkozásokat sem.

Hallhatnánk valamit a tanszék és felévi konkrét feladatairól?

Most nagy erőfeszítéseket teszünk, hogy március végéig — április közepéig minden ér-

esett a táborozás ideje alatt, arról inkább hallgatunk (tény, hogy e sorok írója itt listavezető). Azt pedig, úgy gondolom, senkinek sem kell bizonygatni, milyen jólesett a nagy sportolás után egy jó nagy adag csúsztatott palacsintával kiegészíteni a vacsorát, és rögtönzött házibull után egy nagy alvással előkészíteni magunkat a másnapi folytatásra.

Halász Géza

HELYREIGAZÍTÁS

Az esti és levelező tagozat szakdolgozata és a diplomavédelmi időpontjai előző számunkban helytelenül szerepeltek. A diplomavédelmi (államvizsga III. szigorlat) időpontjai 1969. június 30., illetve december 1. A június határidővel megvédésre kerülő szakdolgozatok beadási határidejét a szaktaniszterek külön-külön határozták meg. A december 1-től megvédésre kerülő szakdolgozatok beadási határideje: 1969. augusztus 30.

dekelt szakágazat számára biztosítunk a segédeszközöket a vizsgára való felkészüléshez. Mi is csak így vizsgálhatunk majd nyugodt lelkiismerettel. — Régi tananyagainkat a gazdasági reform következtében át kellett dolgozni, ugyanakkor a jelenlegi félévben még a régi tanterv szerinti oktatunk. (Az új tanterv 1969. szeptemberében lép életbe.) Erre a félévre tehát nem volt érdemes új jegyzeteket kiadni.

Ugy döntöttünk, hogy azoknál a tantárgyaknál, melyeknél az eddigi kutatások eredményei lehetővé teszik az oktatási reform igényeinek is megfelelő megjelölését, ott ezt megteszük. A külkereskedelmi és közlekedési számviteli anyaga már elkészült.

Ahol viszont a feltételek még nem biztosítottak, ott a jelenlegi oktatás az új példatárakra, az előadásvázlatra és a kötelező irodalomra támaszkodik (iparszámvitel, belkereskedelmi számvitel). Természetesen a régi tanterv szerinti oktatandó tananyagokba is beépítettük az oktatási reformnak megfelelő új elemeket.

A tanulást példatáraink megfelelően segítik, de szükségessé látjuk rövid gyakorlati példák közreadását is, ezekkel a vizsgakövetelményeket közvetlenül érzékeltetjük. A kötelező irodalom terjedelmét viszont — az ajánlott anyagok súlyának növelésével — csökkenteni kívánjuk.

Kurtán Lajos

KÖZLEMÉNY

„Vidékről jöttem”-vitasorozatunk folytatását helyhiány miatt következő lapszámunkban hozzuk.

Párbeszéd

— Szia.
— Szia.
— Rosszul nézel ki! Iszol, vagy mi van veled?... Jé, és miért rángatózol?
— Hrrrr...
— Értem. Koncentrált oktatás!

— Szervusz, köszönöm jól és semmi különös! És te?
— Ugyancsak.
— Szervusz.
— Szervusz.

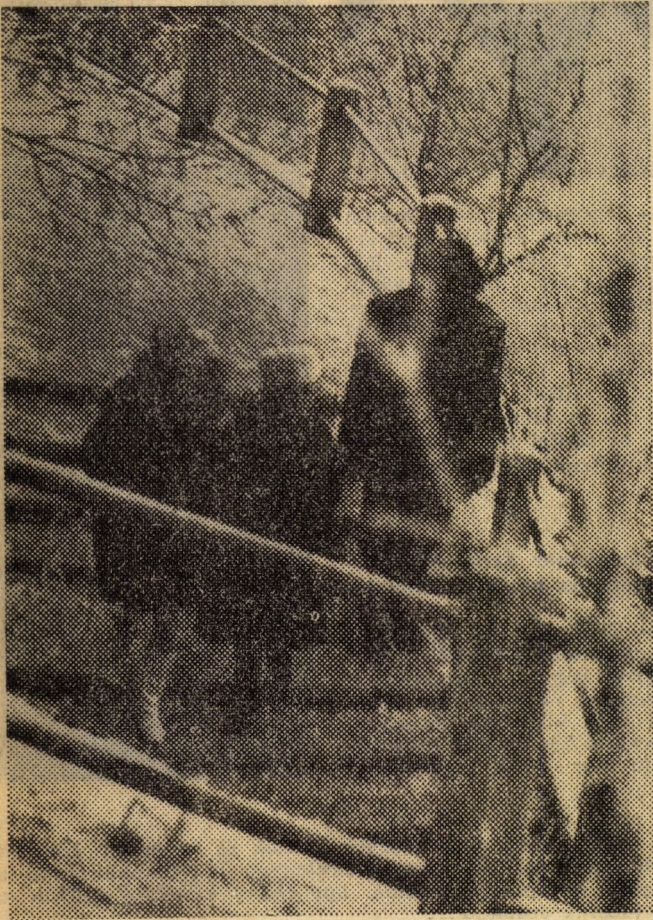
— Hallottad?
— Mit?
— Utolsó Öcséb mosókonyhájára bukkantak az egyetem alatt.
— ?!

— Hamarosan elkezdődnek az ásatások, a feltárási munkálatok után pedig állandó kiállítás lesz ezen a helyen.
— És az egyetem?
— Ameddig felépítik az újat a Kékestetőn, addig a Matróz Csárda Csiga-szalonjában fog üzemelni.
— Na hallod, az ősi kultúra!

— Bocsánat, meglöktem!
— Nem.
— Akkor maga lökött meg!

— Mit csinál jőember?!
— Ha.... hazakísérek egy.... részeg?
— Hogy?!
— Az előbb.... egy tükörben kért meg rá.
Torma!

Hegyoldal

(Foto: Kulcsár)

INTENZÍV OKTATÁS

A VEKKER FELBERREGT. Álmosan átfordultam a másik oldalra, s fejem a takaró alá húztam. Még pár percet pihenhetek — gondoltam. Aztán ijedten pillantottam az órára. Fél tizenkettő! El fogok késni! Ijedten ugrottam ki az ágyamból. El fogok késni! — dobolta agyam. A nyelvi óra pont tizenkettőkor kezdődik. Talán még beérek, próbáltam jobbik énem megnyugtani. Kipillantottam az ablakon. Szép, csillogó éjszaka volt. Telihold! De, sajnos, nincs idő álmódosásra, a természetben való gyönyörködésre. A villamosmegállóhoz érve megkönnyebbülten sóhajtottam fel. Csillingleve áll meg egy remízbe tartó villamos. Szerencsém van! Az egyetem felé futva szembe találkoztam néhány derűs, vidám tekintetű elősszel.

Most fejeződött be számukra a napi intenzív oktatás. Arcukon, ahogy a csillagfényben ki tudtam venni, elégedett kifejezés. Benyitottam a terembe. Már mindenki megérkezett. Szervuszok! Senki sem köszönt vissza. Ekkor vettem észre, hogy az egyik padnál Kis Feri ébresztgetik. Nyílt az ajtó és belépett tanárunk. Elnyomott ásitással üdvözöltük. Mi volt mára feladva? — kérdezte érces hangon. Az egyik lány felolvasta házi feladatát. A mellette ülő fiú időnként visszatevette kezébe a füzetet, amit az félálomban kiejtett kezéből. Új leckét veszünk — mondta tanárunk, miután csoportunk egyik emnense finoman vállára tette kezét és felébresztette. Már nincs idő tanár úr! Csak nem szundítottam el egy kicsit? Nem aludt túl sokat a

tanár úr! Tudják, az elsők... Mi, harmadévesek megértően bólogtunk. Vegyük át a következő órára a tizenhatos lecke! Ja, és irjanak egy dolgozatot az alva tanulás eddigi eredményeiről! Kifelé ment társaimhoz fordultam. Rég volt ilyen hasznos nyelvi órák. Helyeslően bólogtunk. Már, akik ébren voltak. Az I. előadó előtt Kis Feri kivált a csoportból. Hová més? Reggel nyolckor úgys is lesz órák, egyszerűbb ha bent alszom. A kezében levő sporttáskára mutatott: Plédet is hoztam! Egy-másra néztünk. Ez egy zseni! Teát kértek? Citromos!! Köszí szépen, most nem. Felhajtott egy pohár gözölgő italt, s csendben becsukta maga mögött az előadó ajtaját.

—paikó—

TOLLHEGYRŐL

A „Szerkessz velünk” felhívásra csak egyetlen válasz érkezett

Néhány ember a harmadik emeleten — maximum húsz. Ennyien írják, szerkesztik kéthetenként egyetemünk lapját, a Közgazdász. Igyekszünk mindenhol ott lenni, mindenről értesíteni, ami az egyetemen történik. Természetesen, hogy az itt töltött évek alatt, a tanszékkel és társadalmi szervekkel való együttműködés során viszonylag széles információ bázist tudunk kialakítani, de az is természetes, hogy mindenhol nem tudunk ott lenni. Lehetőségeinkhez képest mindenki elbeszélgetünk a lapról, de valamennyi oktatótól és hallgatótól nem tudjuk személyesen megkérdezni, mi tetszik, mi nem tetszik, miről szeretne olvasni a lapban.

Véletlen beszélgetések során sokan és sokszor elmondták már a véleményüket. Sokszor, de nem mindig, és —

sajnos! — többnyire csak véletlenül. És akkor is több kritikát kaptunk, mint segítséget. Hiányzik az állandó, a tanárok és diákok részéről egyaránt megnyilvánuló kontroll, segíteni akarás. Ugy érezzük, kevesen vannak, akik komolyan odafigyelnek ránk, és veszik a fáradságot, hogy velünk, akik igen sok energiát fektetünk a lapba, megbeszéljék problémáikat, elmondják ötleteiket, javaslataikat.

Véleményünk szerint ez is oka annak, hogy megjelennék viszonylag érdektelen cikkek is, és hogy nem minden esetben tudunk megfelelően reagálni a felmerülő problémákra.

Az egyetemen kétezer vagyunk. A szerkesztőségben huszan. Kevés? Nem ez a kevés! Az hiányzik hogy nincs mindig mellettünk az a kétezer,

hogy a Közgazdász nem olyan fórum, ahová mindig, mindenképpen szívesen fordul problémáival.

Beszélünk a demokratizmus kiszélesítéséről, szép eredményeket érünk el. Új formák, lehetőségek születnek, ahol elmondhatjuk véleményünket, vitatkozunk, javasolunk és döntünk. Új formákat tanulunk, de a régóta kezünkbe adott eszközökkel nem mindig tudunk élni: a meglevő lehetőséget miért nem tudjuk kihasználni?

A Közgazdász kollektívája szigorúan ragaszkodik ahhoz az elvhez, hogy közérdekű problémákat vessen fel, az egyedi eseteket keresztül is tendenciákat ábrázoljon. Vagyis, hogy mindenkire szóljon. Ennek eléréséhez azonban csak a mi erőfeszítésünk vajmi kevés, segítségre, az eddigénél sokkal több segítségre van szükségünk: a hivatalos szervezetektől éppúgy, mint a kétezerrel, külön-külön.

Ahhoz, hogy valóban közéleti fórum legyen, az is kell, hogy az őszinte vélemény nyilvánítás, a segítségkérés, a kritika és önkritika magától értetődő, reflex-szerű útvá válnon a Közgazdász. E nélkül nem tudjuk a feladatunkat maradéktalanul teljesíteni. Aki ezzel a szándékkal jön, az előtt a szerkesztőségi szoba mindig nyitva áll...

A KÜLÜGYI CSOPORT

A HARMADIK EMELET 390-es terem ajtaján egy kis tábla hirdeti: KÜLÜGYI CSOPORT. Sokan nem is tudják, hogy e megnevezés mit takar, mások azonosnak vélik a réggen, hasonló néven működő, mostani Nemzetközi Kapcsolatok csoportjával. Munkája — legalább egy cikk erejéig — megérdemli a nyilvánosságot.

Lényegében ez a csoport az egyetemünkön tanuló összes külföldi hallgató érdekeinek képviselője. 1968 szeptemberében egy ideiglenes munkabizottság vette át a leköszönő Külügyi csoport munkáját. Feladatának megfelelően megadta az általános irányelveket: megoldani a külföldi hallgatók tanulmányiakkal kapcsolatos gondjait, átsegíteni őket a nyelvi nehézségeken, a jó tárgyakból konzultációkat szervezni; tanácsot adni szociális problémáik intézésében, albérlet, mellettkállás szerzésében; a magyar hallgatók mind szélesebb táborával megismertetni országuk helyzetét, népszokásait, adatszervezetek működését.

De vajon mindez aktív tevékenységgé vált-e a gyakorlatban, vagy csak célkitűzés maradt?

Sajnos, a nagy várakozás ellenére nem sok eredményt tud felmutatni az újjászervezett Külügyi csoport. Tevékenységét alapvetően determinálta a külföldiek bizalmatlansága, amit nagyrésztben elődjétől örökölt. Eredményeinek javarésze az elsős hallgatókkal kapcsolatos. Kétségtelen hatása van pl. az arab nyelvű politikai gazdaságtan konzultációknak, a vizsgabeosztás segítségének, vagy a februári egyhetes utóvizsgaidőszak kivívásának. Ez azonban nem mondható el a több év, olyamról, vagy a tanulmányjókön kívül eső problémákról.

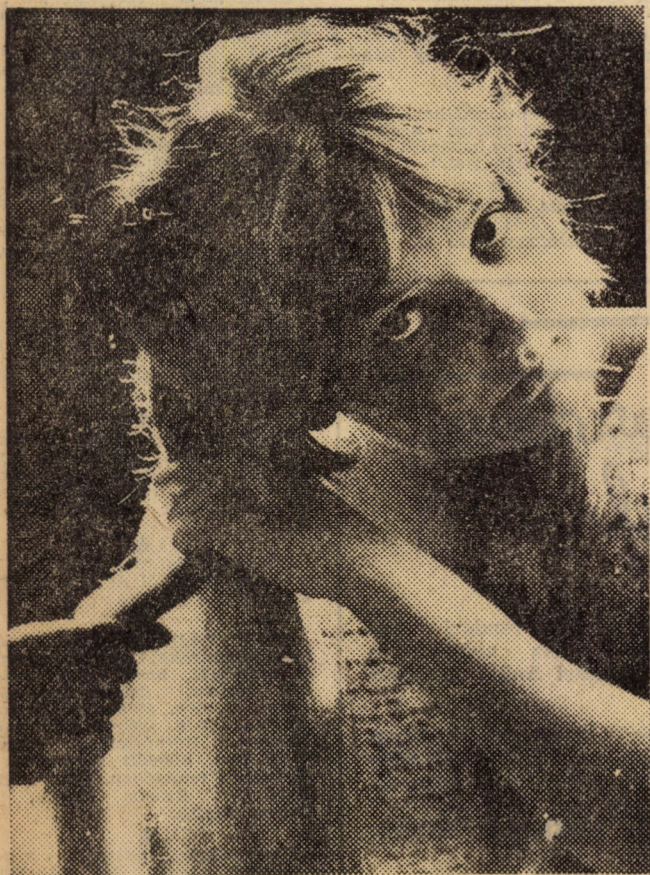
NEHANY PROMINENS külföldi hallgató véleménye, hogy a régi Külügyi csoport csak „panasziroda” jelleggel működött, az új pedig ebben a félévben eredményeit csak a külföldiek kisebb részével kapcsolatosan érte el és főleg az országos nemzetiségi ellentéteket szított, bár ez egyáltalán nem állt szándékában.

A külföldiek nagy várakozással tekintenek a már hagyományos „fehérasztal-találkozó” elé, ahol szeretnék végre megismerni az új tagokat, gondjaikat elmondani, és az együttműködést megbeszélni.

Reméljük, a Külügyi csoport meg tudja szerezni a külföldiek bizalmát és végre célkitűzéseit megvalósítva igazán a külföldiek támasza lesz. Jó lenne, ha javitana összetételének arányán; a 9 lány mellett egy fiú dolgozik, ő is elsőéves, a külföldiek pedig nagyobb bizalommal fordulnak a fiúkhöz. Mindehhez nagyobb erkölcsi és anyagi támogatást kívánnak az egyetem állami és KISZ-vezetőségétől.

Rétfalvi Gábor

Napkeltekor

MORA GÁBOR felvétele.

Beosztás kérdése...

Hajdanán az ember a fán csüngött, ma már az óramutató. A mai világban jóformán semmire sincs ideje az egy órára, egy fejtű, két lábú és egy trabantú embernek — hogy csak a kivételes eseteket említsem. Még bonyolultabb a helyzet, ha valami hiányzik.....

Itt vagyok például én. Hajnali 7—10 óráig — naponként váltakozva — elkezdem a rohanást; kezdem a reggelinél. Újsághírekkel kavaram a témat, közben fennhangon mormolom a napi teendőim vázlatpontjait, ezalatt a vajjat az arcomra kenem és a cipőhúzóval megborotválkozom, akarom mondani stb., stb.

Irány az egyetem. Itt fel-le, be-ki, előre-hátra, össze-vissza több nyelven és több fordításban. Vite Kukucskáll, tolatkodás a büfénél, találkozás Mucilival, levélírás Cuccilnak, tudományos ülés a zsidóházban, köt. irodalom vadászát, néhány skice készítése tervbeveté festményemhez, pályamű írás, jelentkezés valahová, kölönkézés, gondolkodás, könyvtár, az elvesztett kesztyűm keresése és végül randevú magammal.

Egy korsó sör. Egy film főszerepének az eljátszása, újságírulás a sarkon, edzés, diszvacsera a Hangyabarátok Körében, magánügy. Egyszóval, semmire sincs időm.

Na, de. Tanulni is kell, meg kell hosszabbítani a napot, alva kell okosodni! Fog az ember egy magnót, amelyre pár nap alatt rámondja a kívánt szöveget, elhelyezi észrevétlenül a párnája alatt, bekapcsolja, és már alhat is. Elkezd álmodni, a magnó meg duruzsolni. Azt álmodja, hogy egy nagy teremben van, amely a nap különböző részeire van beosztva, egy részében emberek ülnek egy hosszú asztal mellett és tanulnak, másik részében dolgoznak, a harmadikban beszélgetnek, szórakoznak, a negyedikben pedig alszanak. Közben a magnó mondja a magáét. Sto tü vigyis, meg ilyeneket. Amire felébred az ember, valóban nagyon sokat tanult. — torma! —

Az első tíz nap után:

Megerőltető iram — egészséges fáradtság...

A napi 6 óra 1—1 óra lexika, nyelvtan, audiovizuális óra és társalgás, ezenkívül 2 óra közös nagylabori foglalkozáson veszünk részt — az orosz nyelv koncentráción.

A tapasztalat azt mutatja, hogy az utolsó két órában úgy a diákok, mint a tanárok, elfáradnak. Pedig ezzel a nap korlátsincs befejezve, mert ott hon még legalább 1—2 órai tanulásra van szükség ahhoz, hogy teljesen feldolgozhassuk az aznapi anyagot.

Most, az első tíz nap elteltével általános ismétlésre és az elért eredmények értékelésére került sor. Azt már mi is meg tudjuk állapítani, hogy valamennyiünk beszédkézsége bámulatosan fejlődött. De az eredmény majd a magnóteker-csek lehallgatása után lesz pontosan lemérhető.

Ez az ellenőrzési módszer is újkeletű: a feldolgozott 7 audiovizuális lecke tartalmát kellett másfél perc alatt magnószalagra felmondanunk.

Reméljük, hogy jól fejlődöttünk fonetikai, nyelvtani és szókinésbőség szempontból, mely elvek szerint az értékelő bizottság a felvételeket vizsgálni fogja, beleértve az első próbálkozásnál jelentkező mikrofonlázat is. Ez az ellenőrző módszer minden hét végén meg fog ismétlődni és habár az intenzív időszak végén csak aláírást kapunk, mégis szükség van erre, úgy „doppingszernek”, mint azért, hogy saját tudásunkkal és fejlődésünkkel magunk is tisztában legyünk.

Az írásbeli felmérés után a

csoportok 1—1 képviselője gyűjt össze Suara elvtársnak, a Nyelvi Intézet vezetőjének szobájában, ahol mindenki elmondta csoportja véleményét az eddigiekre és a továbbiakra vonatkozólag. Nagyon örültünk ennek a beszélgetésnek, hogy a Nyelvi Tanszék ennyire figyelembe veszi a diákok elgondolásait és az esetleges felmerülő problémákat is hamarosan igyekszik megoldani.

Sokak szerint az audiovizuális lecke anyagának szó szerinti elmondása felesleges, kezdetleges módszer, erről Suara elvtársnak az a véleménye, hogy azok számára, akik eddig meg se tudták szólalni oroszul, ez az önálló szó szerinti elmondás is nagy úgrást jelent.

Szó volt arról is, hogy míg egész nap csak oroszul hallunk, a nyelvtanórák sok csoportban magyarul folynak le, ami kizökkent bennünket a nyelvből, ezért kértük, hogy lehetőség szerint ez az óra is orosz nyelven történjen.

Felmerült az a kérdés is, hogy az intenzív időszak után a heti két nyelvóra, nem jelent-e majd visszaesést a tanulásban? Erre vonatkozólag a következő felvilágosítást kaptuk Suara elvtársától:

Akik koncentrált nyelvelőltetésben vettek részt, nem kerülnek vissza régi csoportjukba, hanem a második félévben is együttmaradnak, kb. 10 fős létszámmal.

Ezzel szemben, akik nem koncentráltak, továbbra is huszas

csoportokban tanulnak tovább. Ez a heti két óra főleg ellenőrző, beszámoltató jellegű lesz, mivel a további fejlődést mindenkinek önmagának, önállóan kell biztosítani. A tervek szerint a haladáshoz a heti két órán kívül még 4 óra otthoni tanulás szükséges, amely a következőképpen oszlana meg: két órára van szükség a tananyag önálló feldolgozásához, 1 órát kell fordítani olvasásra, amelynek anyagát az órán kaptuk meg, ezenkívül hetente 1 órát kell tölteni a laboratóriumban.

A félév végén azok, akik a nyelvigényes szakra igyekeznek, nem kötelezően — kollektívan egy nyelvből. Akik valamilyen nyelvi koncentrációban vettek részt, azt a nyelvet kötelesek választani. Ne ijedjenek meg azok, akik a „gyengébb nyelvéket” választották koncentrációnak, éppen a fejlődés érdekében, és most attól félnek, hogy a kollokviumon még így is gyengébb jegyet szerezhettek, mintha a másikat választották volna. Tudniillik már harmas eredmény is

elég lesz ahhoz, hogy a Nyelvi Intézet valakit nyelvigényes szakra javasoljon, ha a tesztek alapján az illető fejlődőképességnek bizonyul.

Az iram eléggé megerőltető, ezt érezzük. De ez a fáradtság egészséges fáradtság, s ahogy az eddigi tapasztalatok mutatják, biztosan eredményhez vezet.

Lapath Eva

Kigyómarásról — és egyebekről

ELŐRE BEJELENTEM, senki nem kértem információt, nem érdeklődtem sehol a tapasztalatokról. Csak a saját impressziómat szeretném elmondani. Lehet, hogy elfogult leszek, mert már öt éve az angol nyelv „megszállottja” vagyok. Azzal se vádoljak, hogy nem adok összképet, nem is törekszem erre. Csak a 6. csoport (Fülei Szántó — pécsi tanár úr vezetésével) életéről szeretnék néhány szót szólni.

Január 23. csütörtök. Reggel 8 órakor pontosan belépett Fülei tanár, bekapcsolta a magnót és elkezdődött a 4 hétig tartó koncentrált oktatásunk. Meg kell jegyeznem, hogy csoportunkban négyen vannak, akik csak fakultatív tárgyként tanulták az angolt. Ez azonban nem jelent problémát. Nagyjából egyenlő tudásuk adják a csoportot.

Rögtön az első napon egy tesztet írtunk. Kicsit elhamarkodottnak tartom ezt, annál is inkább, mert elég nehéz volt a szöveg megértési rész.

A további napok részletes programját nem akarom ismertetni, sőt nem is tudnám, csak a lényeges momentumokat emelem ki. Volt egy magnóra mondott olvasási-kiegészítő gyakorlatunk, majd egy 1 perces folyamatos szövegmondásunk.

SZOMBATON „FELMÉR-TÉK” az egyhét eredményeit. Ismert szöveget írtunk diktálás után, majd kérdésekre feleltünk — természetesen papíron.

Ezeket a tényeket ismerik mindazok, akik nyelvi koncentráltra járnak, viszont ar-

ról a négy órától nem tudhatunk, amit 8—10 fős csoportokban töltenek.

Nem szokásom embereket nagy nyilvánosság előtt dicsérni, mégis meg kell említenem, Fülei Szántó Endre tanár nevét. Nem lehetünk olyan járadtak, hogy óráján fel ne frissüljünk, mert szellemes ötleteivel szinte játszva tanítja a nyelvet. A kötelező tananyagon kívül arra törekszik, hogy

minél több közhasználatú, de különleges stílusú sajátítsunk el. A kigyómarástól az Údvadászsergen keresztül, a scarabeus bogárig mindent tanulunk. Ugy érzem, ezekre szükségünk is van.

Befejezésül két dolgot szeretnék megemlíteni. Tudom, nagy nehézségekkel jár az órarend összeállítása, de ennek ellenére nem tartom szerencsésnek a két órai szünetet a labor és az óra között. Másik panaszom pedig az, hogy a laboranyag megegyezik a termi két óra anyagával. Gondolom, valamelyik keretben — ha nem is minden alkalommal — de valami újat vehetnénk.

Forró Éva

Premier után

Igazi premierhangulat uralkodott egyetemünkön január 23-án. A második félév, és vele az újdonságnak számító koncentrált oktatási forma kezdődött el. Német nyelvből egy, mintegy ötven fős csoport kezdte meg a munkát.

Erre az egy hónapra a nyelv professzorai nagyobb izgalommal készültek, mint esetleg egyébkor. A koncentrált oktatás az ő számukra is újdonságnak jelent, s így az egész kurzusnak van némi kísérlet jellege. Az első napot hallgatók és professzorok egyaránt ismerkedéssel töltötték. A hallgatók ismerkedtek a tananyaggal, és elsajátításának különféle formáival, a tanárok pedig a hallgatók tudásáról szereztek értékeléseket egy száz kérdéses tesztoldozat formájában. A jelekből arra következtethetünk, hogy ugyanez a dolgozat fog február 18-án, a kurzus végéhez fel megismétlődni, elképzelhető, hogy a feltett kérdések is ugyanazok lesznek. Kár, hogy a tesztek eredményeit eddig még nem hozták nyilvánosságra.

Rövid idő alatt világhossá vált mindenki előtt, hogy ez a forma koncentrált és erős munkát követel meg. Nemesak az idő hosszabbodott meg — pl. elmaradt a heti egy hétköznapi szünet —, hanem az idő kihasználása is magasabb fokúra lépett. Bár diákrésztől az idő kihasználását meglehetősen nehezíti az óraosztás, mely igen sok üresjáratot tartalmaz, a jelek szerint mindenki szorgalmasabban tanul, mint egyébkor. A magasabb követelmények a munka magasabb nivóját is magukkal hozták. Igen nagy súlyt kapott az audiovizuális oktatás. Kötetlen beszélgetéssel és nyelvtani kiegészítéssel párosítva egyre inkább betölti a régi olvasmányok helyét. Ennek segítségével a Nyelvi Tanszék bizonyára járhatóbbnak találja az utat a tárgyalókészség felé.

Egy-egy csoporttal egyszerre több tanár is foglalkozik, így az előforduló kiegészítő differenciákat, szóhasználati nüanszokat a hallgatók tökéletesebben megismerhetik, illetve alkalmazhatják.

Bizonyos fejlődést valószínűleg már az első hét végén, az ellenőrző dolgozat alkalmával tapasztalhatunk. Remélhetőleg ennek eredményét már nem fogják titokban tartani, így a hallgatók maguk is ellenőrizhetik saját fejlődésüket. Így nemesak az oktatás, hanem a figyelem is koncentráltabb lehet.

—spé—

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly

Közgazdaságtudományi

Egyetemi lapja

Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt

Felölős szerkesztő:

Kínese György

Telefon: 186-850/38

Dimitrov tér 8.

Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. Készül a Szakra Lapnyomdában

Belépés csak igazolvánnyal

A kezdet...

Este háromnegyed hat, a pénztár előtt nagyobb csoportosulás. Belépés csak diákigazolvánnyal. Ez intézkedést az a korábbi gyakorlat tette szükségessé, miszerint a vendégek többsége nem a hallgatókból verbuválódott. A hosszú félelemes folyosó közepén kereszthez állított padok, mögöttük fogasok. Itt van a ruhatár, amely szeptember óta működik, a díj a szokásos egy forint. A folyosó természetesen igen huzatos és hideg is van, így érthető a ruhatáros panasz, akinek délután 5-től este 11-ig kell megszokás nélkül itt lennie. Ideális megoldás lenne, ha az orvosi rendelő előszobáját ilyen alkalmakkal átadnák ruhatárnak, de ezt az illetékesek (nem tudni mi okból) elutasították.

Már hat óra előtt nincs szabad asztal, sőt szék se nagyon. A zenekar hangol, a büfé előtt kis tolongás, mindenki beszerzi a maga kis sörét, kenyekjét, kezdeknek.

A folytatás...

A zene negyed hétkor kezdődik. A zenekar Selmer erősítői még fél hangerőre tompítva is kitesznek magukért. Nem értjük egymás szavát (ami hetente egyszer szinte frissítőleg hat), s az aránylag kis helyiségben lehetetlen nem a zenére koncentrálni. Az a néhány négyzetméternyi terület, mely táncolásra van jelölve, pillanatok alatt benépesül. Ezzel egyidőben elfogyott az utolsó jegy is. Két rendező lemeget a kapuhoz: bizony nem hálás feladat elküldeni az újonnan érkezőket. Ilyenkor nem győzik hangoztatni, hogy jegyek a közönségszervezésen elővételben is kaphatók. Az igazság az, és ez egyben a klub legnagyobb problémája is: hogy kicsi. Ma este is 150 jegyet adtak el, ez a zenei klub festése miatt 50-nél kevesebb, mint rendszeren, még így is nagy volt a zsúfoltság.

A NEOTON együttest nem kell bemutatni.

Galác Lajos akkord-gitáros: „Nem a pénzért játszunk, mivel ez nekünk nem üzlet, hisz az egy estére jutó gázsí nem a legfényesebb. Ennek ellenére az egész zenekar a vasárnap estét várja, hogy végre itthon játszhasunk”.

A zenekar az emlékezetes Ki mit tud? döntő óta is sokat fejlődött. Ragyogó impro-

vizációkat hallhattunk tőlük. A fej fölé emelt bassz-gitár, s a vállra vetett orgona — a magasfokú hangszertudás, és Beat jellegéből következik. A közönség viselkedéséből kitűnt, hogy a többség már kinőtt a teenager korból.

A terem közepén kavargás. Ütemes hullámzás, melyet csak a sékelő párok rángatózása tör meg. Nagy a meleg. Szinte kivétel nélkül mindenki izzad, melynek nemcsak a fülledt cigarettafüstös levegő, a gyors ritmusú tánc, hanem az elfogyasztott italmennyiség is oka lehet. A büfé vezetője Vizász Jorgoszné elmondta, hogy általában 130—150 üveg sör fogy el esténként, az összes forgalom 1700—1800 forint.

A szünetben megjelenik a rendőrfőnök, és már indul is: itt nem szokás a rendbontás.

Az egyik rendező szavai szerint „Békes társaság ez”.

Egerszegi Csaba

JÁTÉK

Foto: Kádár.

SIKERÜLT

Hát kérem, nehéz kenyér-kereset ez!

Mert a multkor is odamegyek az egyik kislányhoz, akarsz? — nem akart. Megyek a másikhoz, — ő sem. Ez így folyt egy darabig. Tán bennem van a hiba? Nem vagyok elég hódító? Megnyalom a frizurám, felöltöm az ünneplő jópofámat, előveszem az 1. számú reklámszöveget, és most már így indulok vadászni. Akarsz? Látszik, hogy a kislány fontolóra veszi a dolgot. Rám néz, mészlik. Most kell erősíteni, gondolom, és erősítek... Nézd nem muszáj, nem kell pont nálam, és különben sem erőszak a dísznótor... Szóval? Akart. Kő esett le a szívemről. Ő volt az első az életben. És utána jött a többi. Szőkék, barnák és egyéb szépségek. A végén már magam is alig bírtam a strapát. Mindig tudtam, hogy hódító vagyok, de hogy ennyire!

Voltak persze, akik nem akartak. Nem az istennek se. Hiába ecseteltem nekik ékes körmondatokban, milyen jó lenne, ha most, itt helyben... De ők csak nem, meg hogy

miért, csak úgy mindenki szemé láttára... Szóval nem.

A végén már sírva borulok a lábuk elé, kértem, könyörgöttem... Csak most az egyszer, soha többé nem kell, de ha lehet, ha csak egy icipici reménysugár is van, ne

hagyjanak cserben. Nyugtát is ígértem. De nem...

Estére már fáradt voltam, mint egy hulla. Nyelvem kilógott, torokom kiszáradt, ajkam a sok rábeszéléstől meg egyebetől kicserepedett. De sikerült! Sokat sikerült! Nagyon sokat! Több, mint ötven lányt sikerült rávennem — arra, hogy fizessen elő a Közgazdászra.

— bors —

Klubműsor

11-én, kedden fél 5-kor: Sztereoszínház

este 7-kor: KÖZELETI FÓRUM. Beszélgetés egyetemünk vezetőivel. Meghívott vendégek Szabó Kálmán, egyetemünk rektora, Szántai Kálmán, egyetemünk párttitkára és Simon Pál, KISZ v. titkár.

12-én, szerdán 7-kor: FILMKLUB „99”

13-án, csütörtökön 7-kor: Vendégünk Antal Imre

14-én, pénteken 7-kor: Közéleti Fórum

15-én, szombaton este: TV-pressó!

16-án, vasárnap este 6-tól: Tánc!

18-án, kedden este 7-kor: Találkozás gazdasági vezetőkkel

19-én, szerdán este 7-kor: FILMKLUB „99”

20-án, csütörtökön este 7-kor: Fial Közgazdászok Klubja

21-én, pénteken este 7-kor: Bűnügy II. Nyomozástól — ítéletig

22-én, szombaton este: Egyetemi Klubszínpad!

23-án, este 6-tól: Tánc!

APRÓHIRDETÉSEK

Bélygyűjteményem eladnám, vagy eicserélném kerékpárra. Dummm Alajos, Klauzár tér 8/b.

Igényesnek Favorit versenykerékpár, zuffírozott, valódi Daumier-betétt, első kézből, kitűnő állapotban eladó. Dummm Alajos, Klauzár tér 8/b.

Balesetes gépkocsit kioldárustás közületnek, magánosnak. Kőbányai Hulladékértékesítő, Gyömrői út 247.

Színházat, kirándulást, jó levegőt kedvelő, szolid megjelenésű, nem dohányzó, ref., vagy rk. egyedülálló fiatal lány ismeretségét keresi józan, szenvedélyektől mentes fiatalember, aki sokat vár az életből. „Kocsim van 143”-jelig. Felszabadulás téri hirdetőbe.

Esküvőre különleges külföldi ruhák kölcsönzése, új ruhák méretre is. Abonyi. Váci út 100.

Luxusbérelt gyermektelen házaspárnak kiadó. Déljélt, Harsányi, Népszínház utca 24.

Poloskairtas kikötözés nélkül, diszkrétan, garanciával, Kainid János, 141—398.

Mindenféle lakásvariáció érdekel, eltartás és életjáradék is. Szép, nyugodt ósre számíthat nálam. Cím: Dummm Alajos, Népszínház utca 24. „Fényképes válasz”.

Azonnal beköltözhetően eladó két szoba, konyhas családi ház Pesterzsébeten. — Dummm, 234—628.

Üzletemet minden ágra átírtató iparigazolvánnyal átadom. „Azonnal 2433” a Felszabadulás térre.

Gyermekágy-különlegesség a készítőnél. VIII., Bródy Sándor utca 46, Szeisz.

Felvezek leinformálható, tiszta, jól főző, középkorú háztartási alkalmazottat bentlakással. „Gépesített háztartás 1163.”

Baletiskola, Fürst Sándor utca 4., II. em. Jelenkezni lehet a 634—328 telefonszámon is.

Pianinó, angolmechanikás zongora világos színben. Lipovniczky ezüstkoszorús zongorakészítő, Rákóczi út 34.

Bedolgozó nadrágszabót felvezesek. Dummm, 118—636.

Neves festőktől mindenféle képet vesz. Dummm, 118—636.

Vidéki diáknak nyolcadikos korrepetálásért lakást adok, 118—636.

Elveszett hatvanszor nyolcvanas vászon olajfestményem, témája határban ülő, pipára gyújtó cigány, aki tud hollettéről, azt hálás köszönettel várja, Dummm Alajos, 118—636.

Eicserélném Városligetbe és Kelethez közel fekvő harmadik emeleti, liftes, napos utcai kétszobás lakásomat, hasonló háromszobásra. Kertes, budai előnyben. Dummm Alajos, Csömöri út 369.

Eladó új Grundig stereo csúsmagnetofon Philips. — Bang Olufsen magnetic — pickup, előerősítő. — Révész, este, V., Szt. István krt. 25.

Gyöztes szőlőktől tigriscsikós 10 hetes boxerkölykök eladók. Bp., XVIII., Poth Irén út 10/a.

Alig használt Vienna hajcsatba épitett hallókészülék eladó. Érdeklődni lehet délelben 1—3 óra, vagy este 5 után, 115—251 telefonszámon.

Üdülésre vállalatnak kiadnám balatonfenyvesi négyszobás nyaralómat, egész évre, vagy időnyre. Levelek a Bp. 24. sz. útvendéi munkaközösség címére küldendők.

Fogsorjavítás megvárható, József krt 77 (Üllői út sarok), 331—628.

MELY FAJDALOMMAL tudatom mindazokkal, akik ismerik és szeretik, hogy forrón szeretett férjem, drága édesanyám, Dummm Alajos, áldozatos munkáseletének 65-ik évében örökre itthagyott. Búcsúztatása február 28-án lesz, délelőtt 10 órakor a Farkasréti temetőben. Dummm Alajosné sz. Sweisz Magda, ifj. Dummm Alajos.

Hagyatékot, használt ruhát, limlomot veszek. 131—614, Szlovánké. — (Farkasházy —)

KÖZGÁZ KARESZ allergiás...

...No, nem a Hongkong'68 A₂-re, csak néhány „házon belüli” apróságra. Izelítő — „lajstromozva”:

Beiratkozási stencil-értécsítő életveszélyes AD. 1.: fenyegetések mellett közli, hogy mindenki hozzon magával 2 db közepes méretű borítékot, géppel ráírva a nevet, szakot, évfolyamot, lakcimet. (Újraltatás igazolása szerencsére nem kell.)

Következmény: kb. 2000 ember napokig futkos ilyen méretű boríték után, miből is kifolyólag más is futkos: tudniillik a hideg több trafikos és APISZ-eladó hátán, akik idegkimerülés miatt kérik kényszernyugdíjaztatásukat a Dimitrov-platz úgy 2—3 kilométeres környékén. Továbbá, mintegy 1000 lelkiismeretesebb ifjú honpolgár napokig még írógép után is kajtat, hogy megfeleljen a stencil előírásának, és ne kelljen különjárás díjat fizetnie. S mindezeknek utána a beiratkozást azzal kezdik, hogy hivatalos közeg tudtukra adja, miszerint „semmiféle boríték nem kell”. Puntum. Később szerény érdeklődésünkre, hogy akkor vajmi a vakvarjú lábának követelték előre a borítékot, két vállvonás között a válasz: nem én írtam a stencilt, félreértés volt. Jó, elhiszük, de akkor felmerül a kétely:

vajon AZ fizet-e késedelmi vagy különjárás díjat, aki miatt sok százan bosszankodtak és hiába vesztegettek idejüket?

(szintúgy beiratkozási story): A III. évenisztráció részéről: miért nem az állami csoportvezetők íratják be csoportjukat? A IV. évesek okulnak a példából, ők 1 órával később kezdenek egy teremmel arrébb, tehát addig is a csop.-vezetők összeszedik az iratokat, sorbaállnak, a többiek pedig szétszélednek, nyugodt lelkiismerettel.

Mirefel ideges női hang közli a katedra magasából, hogy „csak személyesen lehet beiratkozni, kérem!”...

Futkosás, emberek ismételt összecsdítése, fullasztó sorállás, döcögő ügymenet, több száz ember hiába elveszt másfél órát (úgy látszik, ilyenkor nem pénz az idő). (Érdeklődés: miért nem jó az évekig bevált forma, hogy a csoportvezető irat be?)

Válasz: mert ez a felsőbb utasítás (érdekes módon a szomszéd teremben nem ez volt...) no meg így lehet az ügyvitelt egyszerűsíteni. Hm... köszönjük, sikerült...

Nincs. Félév eleji bosszankodásnak ennyi is elég; de ismerve a dialektikus fejlődés törvényeit, nyugi-nyugi, lehet majd még ezt a felsorolást bőven folytatni

— csak valamivel később...

SZ. I. J.

A MI ANGYALUNK

(Nagy János karikatúrái.)